

[Den fg. formand]

dannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse – deltidsuddannelser og enkeltfagskurser).

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 11/1 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jytte Andersen (S):

Formålet med dette lovforslag, der nu er til behandling, er at fremme et bredt tilbud om erhvervsrettet, kompetencegivende uddannelse, der tager hensyn til de voksnes livserfaring, og dette udgangspunkt er vi enige i.

Der er for os ingen som helst tvivl om, at voksenuddannelsernes samfundsmæssige betydning vil vokse stærkt i de kommende år. De samfundsforandringer, vi står over for, vil stille kolossale krav til både Folketing og regering om at sikre et uddannelsesmæssigt løft til den voksne del af befolkningen, men over for denne politiske udfordring forekommer det ejendommeligt at flere af regeringens ministre tilsyneladende er lige ved at snuble over hinandens ben for hver for sig at komme med deres bud.

Vi ser, at arbejdsministeren har sit forslag – det fremgår af redegørelsen om arbejdsmarkedsstruktur – vi ser, at kulturministeren har sit forslag, og nu til sidst ser vi undervisningsministerens forslag. Det er forslag fra hvert af de tre regeringspartier, Venstre, Konservative og Det Radikale Venstre, og det viser en overvældende interesse, men desværre synes vi ikke i Socialdemokratiet, at dette lovforslag har den sammenhæng og den indre logik, som er nødvendig.

Vi betragter undervisningsministerens forslag som et hokuspokusforslag, der kommer som en hund i et spil kegler og viser, at ministeren har haft behov for at komme med sit eget forslag om betalt frihed til uddannelse. Vi ser

endnu en gang et forslag fra undervisningsministeren, hvis ideologiske udgangspunkt er markedsstyring, deltagerbetaling og taxameterprincipper, og den i forslaget postulerede decentralisering er samtidig nøje knyttet sammen med, at ministeren kan få mulighed for detailstyring helt ned til mindste detalje, uden at hverken elever eller fagkundskab bliver involveret.

Vi synes, at det er ærgerligt. Vi synes, det er ærgerligt, at vi ikke kan komme i gang med en bedre, fornuftigere dialog, der ikke tager det ideologiske udgangspunkt, som dette forslag tager. Der er ingen tvivl om, at der er behov for, at voksne i højere grad kan bruge hele uddannelsessystemet på alle niveauer. Der er behov for, at uddannelsesmæssige barrierer imellem grunduddannelser og efteruddannelser nedbrydes, og der er behov for, at de voksne kan skaffe sig overblik over mulighederne.

Der er også behov for en vis lokalisering og decentralisering, men metoden, ministeren her har fundet frem til, imødekommer ikke behovet for sammenhæng, for kontinuitet og for overblik. Forslaget åbner for et supermarkedsprincip, som vil give ministeren alibi for en helt uoverskuelig opsplnitning af det kompetencegivende, erhvervsrettede uddannelsessystem og vil åbne for omfattende brugerbetaling – faktisk skal hele ekspansionen på området baseres på brugerbetaling – vil åbne for en taxameterordning, som i realiteten virker som en decentralisering af besparelspolitikken, og som klart modvirker en sammenhængende uddannelsesplanlægning.

Dertil kommer, at det også vil åbne for en suspendering af styrelsesloven ved de højere uddannelsesinstitutioner og andre institutioner med internt kollegialt selvstyre, og vores tillid til undervisningsministeren rækker ikke så langt, at vi vil give ministeren den blankocheck, som forslaget er udtryk for, men vi vil opfordre ministeren til fire ting:

For det første vil vi opfordre ministeren til at interessere sig for voksnes reelle muligheder for at tage en uddannelse, bl.a. igennem betalt frihed med orlovsret.

For det andet ønsker vi at få klarlagt den katastrofe, som ministerens sidste forsøg på en voksenuddannelsesreform har vist sig at være. Her tænker jeg på det lovforslag, som undervisningsministeren for et par år siden fremsatte og